

tím umožněná výplata vkladu třetí osobě je v příčinné souvislosti se žalobcovou škodou. Sem kladou strany a to právem právní poměr mezi žalobcem a Rudolfem L-em na jedné a mezi tímto a firmou B. na druhé straně. V této příčině odvolací soud zjišťuje, že žalobce vkladní knížku půjčil Rudolfu L-ovi jako bankovní záruku na zakoupení benzínu a oleje od firmy B. a že Rudolf L. tuto vkladní knížku firmě B. odevzdal jako záruku. Z toho odvolací soud usuzuje, že vkladní knížka byla pro firmu B. zastavena za její pohledávání za Rudolfem L-em, že se proto i valuta, na ni uložená, mohla teprve tehdy uvolnit, kdyby Rudolf L. byl vyrovnal svůj dluh u firmy B. a že teprve potom mohl by se žalobce domáhati vrácení knížky a důsledkem toho i její hodnoty, že však, když je zjištěno, že Rudolf L. dosud svého dluhu u firmy B. nevyrovnal, to žalobce žádati nemůže, že tedy žádost žalobní, pokud jde o vklad na spornou knížku, jest předčasnou a proto musila býti zamítnuta pro tentokrát. Nelze sdíleti tento právní názor odvolací, jenž se v prvé řadě nevypořádal se skutečností, že se žalobce nedomáhá žalobou vrácení knížky a důsledkem toho i její hodnoty, nýbrž že žaluje o náhradu škody na určitém základě skutkovém i právním, že o předčasnosti žaloby řeči býti nemůže, neboť, kdyby se prokázalo, že v době vydání rozsudku prvé stolice žalobci škoda nevzešla, a že také nevzešla zaviněním žalované banky, ale bylo při tom pravděpodobno, že žalobci podle zjištěných okolností v budoucnosti, když určité nové předpoklady nastanou, nějaká škoda vzejde, musila by býti žalobní žádost zamítnuta pro vždy. (§ 406 c. ř. s.). Odvolací soud sice praví, že vkladní knížka byla pro firmu B. zastavena za její pohledávání za Rudolfem L-em, že se proto i ona i valuta na ni uložená mohla teprve tehdy uvolnit, když by Rudolf L. byl vyrovnal svůj dluh u firmy B., ale tento právní závěr je předčasný, poněvadž právní poměr mezi žalobcem a Rudolfem L-em na jedné a mezi tímto a firmou B. na druhé straně není zjištěn tak objasněn, by mohlo býti posouzeno bezpečně, zda mohla firma B. danou jí zástavu sama bez soudního řízení a jmenovitě bez veřejného prodeje, jaký má na mysli předpis Šu 461 obč. zák., realizovati. Odvolací soud přehlédl, že by se nepřičilo předpisu Šu 1371 obč. zák., kdyby byl, jak to svědek Karel N. sice potvrdil, ale odvolací soud toho nezjistil, Rudolf L. firmu B. k tomu výslovně oprávnil ovšem za předpokladu, že vkladní knížka byla skutečně papírem majiteli svědčícím, aby valuta knížky byla vybrána na účet pohledávky fy B. jako zástavní věřitelky. Kdyby na základě nových zjištění bylo lze dospěti k závěru, že i požadovaná náhrada škody 10.000 Kč ušlého zisku jest oprávněna, bylo by ovšem nutno také k tomu se vztahující tvrzení vyšetřiti a zjistiti.

Čís. 3790.

Advokát není povinen, by svému klientu, jemuž předložil účet (za souborné práce většího rozsahu), ve kterém provedené úkony sice byly uvedeny jednotlivě, odměna však stanovena úhrnem, k jeho žádosti předložil palmární účet zevrubný v ten způsob, že by odměny za jednotlivé úkony byly uvedeny zvlášť.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1924, Rv I 331/24.)

Žalující advokát zaslal žalovanému, svému klientovi, za právnické práce, pro něho konané, tři účty, v nichž úkony sice jednotlivě byly žalobcem uvedeny, avšak palmár za tato jednání byl uveden na konci každého účtu úhrnnou částkou celkovou. Žalovaný žádal žalobce, by palmární účty doplnil v ten smysl, aby odměny za jednotlivé úkony byly zevrubně uvedeny, žalobce však žádost odmítl. Žalobu o zaplacení oněch účtů procesní soud první stolice zamítl, maje za to, že žalovaný, jemuž předloženy byly pouze účty, v nichž sice jednotlivé úkony byly zvlášť uvedeny, ale účtovaná za ně odměna byla pouze celkovou částkou uvedena, nemohl účty ty řádně prozkoumati, neboť nemohl posouditi, zda účtovaná úhrnná částka jest přiměřená, když nemohl přezkoumati, co za jednotlivé úkony jest účtováno. Odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

Důvody:

Právní otázkou této rozepře jest, zda-li žalobce, advokát, jest povinen žalovanému svému klientovi, jemuž předložil tři účty, ve kterých úkony, pro tohoto konané, byly sice uvedeny jednotlivě, nikoli však odměna za každý z nich, kterážto odměna, vyjímaje hotové výlohy a manipulační poplatky, ke konci každého účtu byla uvedena za všechny úkony sumou úhrnnou, na výslovné požádání žalovaného, by doplnil palmární účty v ten způsob, by odměny za jednotlivé úkony uvedeny byly zvlášť, předložiti palmární účet takto detailovaný. Odvolací soud uznal na tuto žalobcovu povinnost a, jelikož bylo zjištěno, že žalobce onu žádost žalovaného klienta odmítl, rozhodl o dotyčné části žalobního žádání pro tentokráte zamítavě. Odvolací soud jest právního názoru, že advokát zmocněnec jest v první řadě povinen žalovanému jako zmocniteli, tedy svému smluvníku, podati takový účet, aby jím v podrobnostech zobrazen byl rozsah celé činnosti, za kterou žalobce domáhá se odměny, tedy by mu podán byl spolehlivý základ pro posouzení přiměřenosti úkonů, což jest možno jedině, když jest odměna uvedena za každý úkon zvlášť, poněvadž žalovaný nemá jinak základu, aby se mohl o přiměřenosti té které položky přesvědčiti, vyjádřiti a ji případně uznati. Tento právní názor opírá odvolací soud o předpis Šu 1012 obč. zák., v němž jest, jak praví, sice řeč jenom o účtu, ale také o předpis Šu 1039 obč. zák., v němž je stanoveno, že kdo se ujal cizí záležitosti, nebyv k tomu zmocněn, jest povinen vydati zevrubný počet, jako ten, komu byla dána plná moc. Odvolací soud při tom nepovažuje žalobcem předložené účty za takové zevrubné účty, poněvadž v nich každá položka nebyla oceněna zvlášť. Dovolací soud nemůže sdíleti tento právní názor odvolacího soudu a proto uznává, jelikož podle dovolatele v tom spočívá jím podle čís. 4 Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod, že je tento důvod opodstatněn. Podle Šu 16 odstavec první adv. řádu jest advokát oprávněn s klientem určitou odměnu si ujednati. Není-li takové úmluvy, platí podle Šu 17, odstavec první adv. řádu advokátní tarif, pokud jest

v něm odměna za ty které úkony upravena. Jinak sluší podle §u 17, odstavec druhý adv. řádu použití zákonných předpisů o námezdní smlouvě. Z toho je zřejmo, že zákon přesně rozlišuje dvojí stránku právního poměru advokáta ke klientu, totiž příkaznický poměr na jedné a námezdní poměr na druhé straně. Příkazník jest arci povinen podle §u 1012 obč. zák. příkazovateli »vydati počty k jednání se vztahující, kdykoli o to požádá«, leč to se týká právního jednání, kterého se příkazník podjal, ale netýká se to odměny, kterou požadovati na příkazovateli jest příkazník oprávněn podle §u 1004 obč. zák. a při jejímž určení zásady §u 1152 obč. zák. ani nemůže býti užito, poněvadž příkaz sluší v pochybnostech podle §u 1013 obč. zák. považovati za bezúplatný. Dožaduje-li se advokát na klientu odměny, činí tak jedině na základě »námezdní smlouvy«, na základě §u 1152 obč. zák., což také z toho je zřejmo, že advokátu přísluší palmární odměna, i když si ji nevyjednal, čemuž by u příkazu nebylo (§ 1013 odstavec první obč. zák.). Z předpisů §§ 1151 a 1152 obč. zák. nelze však odvoditi, že objednatelova povinnost k zaplacení přiměřené odměny závisí na předložení podrobného účtu tím, kdo práci vykonal, nýbrž sluší uznati, že předložení účtu nemá v tomto případě jiného významu právního, nežli sdělení požadované odměny za vykonané práce, jmenovitě nedá se z těchto předpisů odvoditi, že objednatel jest oprávněn požadovati podrobný účet, aby mu jím bylo umožněno posouditi přiměřenost požadované odměny. Jelikož advokátovu povinnost, předložiti podrobný číselný účet, nelze odvoditi z předpisů §§ 1151 a 1152 obč. zák., sluší uvážiti, zda nejsou dány o tom zvláštní předpisy, v nichž by byla stanovena taková povinnost advokátova. Předpisů takových není. Článek V. uvoz. zákona k civilnímu řádu soudnímu byl zrušen zákonem ze dne 28. května 1919, čís. 306 sb. z. a n. a tím také pozbyl platnosti předpis dvorního dekretu ze dne 4. října 1833, čís. 2633 sb. z. s. Ani z předpisu §u 41 c. ř. s. nelze tuto povinnost odvoditi, rovněž ne z platného advokátního tarifu, obsaženého ve vládním nařízení ze dne 3. května 1923, čís. 95 sb. z. a n., jenž se ostatně podle §u 2 (2) ani nevztahuje na výkony, při nichž zvláštní okolnosti nebo zvláštní příkazy strany odůvodňují vyšší odměnu, i když nebyla smluvna. Uváží-li se, že zažalované tři účty týkají se a) účet na 90.555 Kč 55 h zastupování žalovaného při separaci a odevzdání reálního svěřenství (§ 223—225 nesp. pat.) Ch. a peněžního svěřenství A., b) účet na 27.304 Kč 58 h prací ve věci záboru pozemků, zastupování žalovaného u Státního pozemkového úřadu a u soudů, c) účet na 12.472 Kč 32 h prací, vztahujících se na rozpory žalovaného s jeho sestrami ve příčině državy S. v Tyrolsku a alodního jmění v Čechách, tedy, že jde o práce, jichž odměnění aspoň převážně vůbec se vymyká sazbám advokátního tarifu, sluší uznati, že žalobce předložením svých tak uzpůsobených účtů, jak jest uvedeno nahoře, podal nalézacímu soudu dostatečný základ, aby mohlo býti rozhodnuto o přiměřenosti jím požadované úhrnné odměny, a že, když jenom z onoho důvodu rozhodnuto bylo o jeho částečném nároku zamítavě, jest proti tomu podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací opodstatněn v plné míře.